

„תפסיק לבלבל לי את המוח. אתה לא בן יחיד פה. זה התאריך הכי קרוב שי אפשר לקבל.“

מ.ג. גרר עצמו לקיוסק שבקצה האולם. הוא לגם משקה קל והצית לעצמו סיגרית דיטאן צרפתית. אחריכך חזר, נמרץ כ־ אריה, למקום מושבו של הרב. אחז בקצה השולחן וצעק: „או שתקבע לי תאריך קרוב יותר, או שאני מפרק אותך ביחד עם השולחן.“

„תלך מפה.“ צעק הרב טולידאנו. מ.ג. טילטל את השולחן, התכוון להפכו על פני הרב.

מה אתה כל כך מתרגז? שאל הרב. עתה נשמע קולו כנופת־צופים: „אתן לך עצה. בעוד שלושה שבועות מסתיימת הפגרה. תגיש בקשה לדיון מיוחד. בטח ישמעו אותך מהר.“

„אני לא מגיש אף בקשה.“ שאג מ.ג. שהתעודד נוכח גילווי החולשה של הרב, „בעוד שלושה שבועות אני פה. אתה תסדר לי דיון. אם לא — שינינו לא יוציאים מפה חיים.“

„עכשיו תרגע.“ אמר הרב. „ותבוא בעוד שלושה שבועות.“

היה זה יום שיגרתו בבית־הדין הרבני

מבקר הטולם הזה בא לביקור

אל בית־הדין הרבני
בחיפה כדי לבדוק
תלונות על הפקרות
אייסדרים והחללות

עינינו בבית־הדין

מ.ג. גבר כבן שלושים, שחרתו, גבה־קומה ובעל הבעת פנים מתוחה, נטל טופס מודפס עליו נרשם בקשה לגירושין או להשכנת שלום־בית והחל כ־ תב: „לפני שלוש שנים גליתי שאשתי גונת בת ממני כסף, כבר באמצע כל חודש היתה משפחתי נשארת כלי גרוש. לפני חצי שנה החלה אשתי להיעלם מהבית עם גברים. הייתי נשאר בבית עם שני הילדים הר קטנים שלנו כלי כסף. מרוב עצבים התי חלתי לפרוץ בלילות לבתים. נתפסתי על־ ידי המשטרה. עכשיו אני משוחרר בער־ בות. בחודש הבא יתקיים המשפט ובוודאי אשלח לבית־סוהר. לפני שבועיים נעלמה

בחיפה. הוא נבחר לגמרי במקרה. לא הגעתי לשם בגלל בעיה אישית. רחמנא ליצלן, אלא כתוצאה מסיפורי זוועה ש־ שמעתי מאנשים שאיתרע גורלם להיוקק לשירותי דיני בית־הדין הזה.

„אין לך מושג מה שקורה שם.“ סיפר לי ידיד, „זה יותר גרוע מכל בית־דין רבני אחר בארץ. פשוט לא מתיחסים שם לאנשים. כל יום יש שם מכות ומחומות.“ תמהתי. מכל בתי־הדין הרבניים בארץ בית־הדין הרבני בחיפה, בראשות הרב יעקב רוזנטאל הוא אולי המפורסם ביותר. אין כמעט שבע שנים שהוא לא נמצא בחו־ שות. לרב רוזנטאל יש תודעת יחסי־ציבור מפותחת מאוד. מקרים פיקאנטיים המת רחשים בין כתלי בית־הדין מגיעים תמיד לידיעת העתונות, דבר שאינו מקובל כלל בבתי־דין רבניים אחרים.

אבל מאחורי הפירסומת שהוציעה לדיני בית־הדין החיפאי שם של דיניגים ליר בלתיים ומתחשבים, מסתתרת, לטענת הר מקטרגים, מציאות אחרת. הלכתי לבדוק מה קורה שם.

קומה שניה, שעה 9.15 בבוקר. חדר מספר 11 בו אמורה להתקיים ישיבת בית־הדין החל משעה 8.30 בבוקר, נעול.

גבר כבן שלושים, שחרתו, גבה־קומה ובעל הבעת פנים מתוחה, נטל טופס מודפס עליו נרשם בקשה לגירושין או להשכנת שלום־בית והחל כ־ תב: „לפני שלוש שנים גליתי שאשתי גונת בת ממני כסף, כבר באמצע כל חודש היתה משפחתי נשארת כלי גרוש. לפני חצי שנה החלה אשתי להיעלם מהבית עם גברים. הייתי נשאר בבית עם שני הילדים הר קטנים שלנו כלי כסף. מרוב עצבים התי חלתי לפרוץ בלילות לבתים. נתפסתי על־ ידי המשטרה. עכשיו אני משוחרר בער־ בות. בחודש הבא יתקיים המשפט ובוודאי אשלח לבית־סוהר. לפני שבועיים נעלמה

מאת זאב יפת

אשתי ולא חזרה עד היום. אני לא יודע איך לטפל בילדים. אבקש גט מאשתי כדי שאוכל לסדר את הילדים במוסד. אחרי שאשתחזר מבית־סוהר אוכל לפתוח דף חדש בחיי.“

כאשר סיים לגולל את הסיבות שהביאו אותו לבקש אישור לגרש את אשתו ניגש מ.ג. לרב רפאל טולידאנו, עוזר־ראשי למזכיר־ראשי, שתפקידו לטפל בקבלת קהל בבית־הדין הרבני בחיפה, ומסר לו את הטופס. הרב טולידאנו גדול בתורה אבל נעדר תרבות דיבור מינימאלית. תמיד צועק, אפילו כאשר הוא מתבקש למסור אינפורמציה שיגרתי. נוכחתי בשמונה פניות אליו. תשובותיו הסתיימו תמיד ב־ משפט: „אדוני, אם זה לא מוצאחן בעיי ניק תפנה לשרהמישטרה...“ (או לשר־ הדתות, או לרב כץ, מנהל בתי־הדין הר בניים). הוא גם לא היסס לייצע לפונים אליו „לא לבלבל את המוח.“

כאשר קיבל הרב טולידאנו את טופס הבקשה לגירושין של מ.ג., פתח בפרוצ־ דורה המקובלת. הוא נטל תיק, רשם על גבו את המספר 5598, ניקב את טופס הר בקשה כדי לחיקה.

אותו זמן ניסה מ.ג. לשכנע את הרב להקדים את מועד שמיעת בקשתו. הרב טולידאנו עיץ בספר הרישום של־ פניו, קבע את תאריך שמיעת הבקשה ל־ 26 בפברואר 1974. חצי שנה ממועד הג־ שת הבקשה ואמר: „תפסיק לדבר כל כך הרבה ותשמע — התאריך שלך הוא 26 בפברואר. תבוא באותו יום לפה, בשעה 10.00 בבוקר. או יתקיים דיון ראשוני.“

מ.ג. החוויר. הדם אול מפניו. „זה בעוד חצי שנה.“ אמר. „נכון.“ השיב הרב טולידאנו וכבר נפנה לעיין במסמכים אחרים. „ומה לעשות בינתיים? מה עם הילדים?“

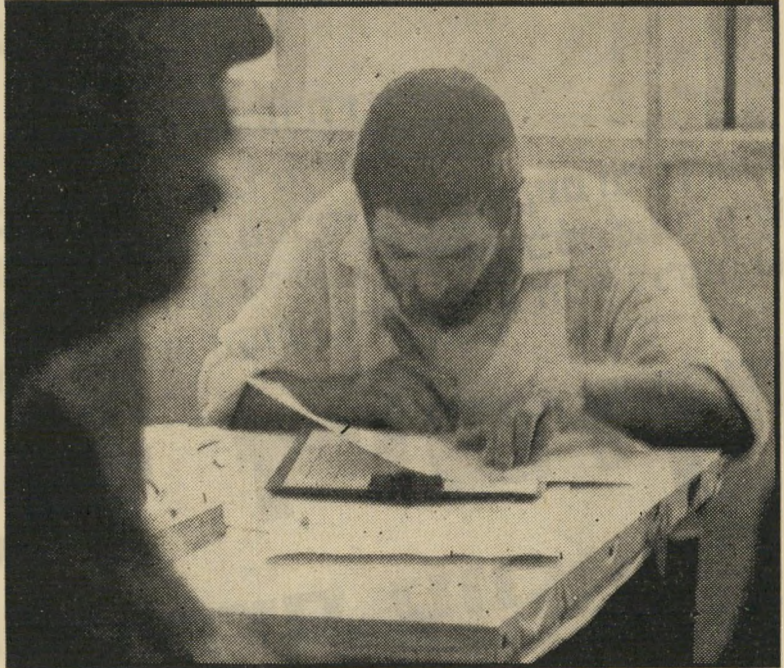
הר של מזל

הרב הר־מזל מעיין בכתב־גט שהכין עבורו פקיד בית־הדין ופוסל אותו. הפקיד התרגז על פטילת עבודתו ורצה לנטוש את בית־הדין. הוא נגזר חזרה בידיו החטונות של עולה מרוסיה, שהמתין לגט.

לדי יושב ב.י. כבן שלושים וחמש. נאה מראה, לבוש בהידור. מנגד יושבת אשתו יפת־התואר בחברת אמה. שתיהן משוחחות חרש ברומנית.

ג.ר. שעלה מרוסיה לפני שישה חודשים, מסתובב ליד הדלת הנעולה בחוסר מנוחה. אשתו יושבת בקצה אולם הקבלה. הוא מדיף ריח חריף של אלכוהול, נראה כמתפש תיגרה. הסדרן הראשי, הרטמן, מנסה להרגיעו.

בינתיים מתאר לפני ב.י. את נתיב התלאות שעבר ב־13 החודשים האחרונים, מיום שהגיש את בקשת הגט. תחילה סבר כי העובדה שהבקשה לגירושין שהגיש ניתנה ב„הסכמה“, כלומר שאשתו לא הת

גט פסול פקיד בית־הדין, בן־דוד, רושם את קלף הגט. הרישום חייב להיעשות בנוצה ובצורה קפדנית ביותר. במיקרה של טעות, חייב רושם קלף הגט להתחיל את כל המלאכה מחדש ולכתוב קלף־גט חדש.

„הגט פסול — כולכם פסולים!“

השעה 4.30 בבוקר. מגיע הדיין, הרב הר־מזל. הוא נכנס לחדר מלווה עלידי מזכירו הרב שכטר. ג.ר. העולה מרוסיה, מקדם את פני הרב ומזכירו ב־ קללות עסיסיות. „מדוע אתם מזמינים אני שים ולא באים בזמן?“ צועק ומקלל ב־ רוסית מזהלה באידיש. השניים חומקים פנימה כאשר ג.ר. אינו מרפה מהם ונכנס בעקבותיהם. הסדרן, הרטמן, מנסה לעצור, אך נהדף לאחור. הוא מבין את הרמו, נכנס לאלום הדיונים דרך דלת צדדית ומבקש מהרב לקבל קודם כל את הרוסי. אשתו של ג.ר. רוצה להצטרף אליה, אך המזכיר מסביר לה כי עליה להמתין בחוץ. תחילה ישוחח הרב עם בעלה, אחרי כך תומן היא פנימה. היא נצמדת לדלת. בעומדה שם, ליד הדלת, תיארה באוזני (המשך בעמוד 47)